

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ



## ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์ ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๘/๒๕๖๑

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๒/๒๕๖๑

วันที่ ๑๗ ตุลาคม พุทธศักราช ๒๕๖๑

เรื่อง พันตำรวจโท โภคิน วงศ์ประมวลผล (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัย  
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๑

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า พันตำรวจโท โภคิน  
วงศ์ประมวลผล (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า พนักงานอัยการจังหวัดวิเชียรบุรี เป็นโจทก์ ยื่นฟ้องผู้ร้อง  
เป็นจำเลยต่อศาลจังหวัดวิเชียรบุรี ในคดีอาญาข้อหาความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามมติ  
คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (คณะกรรมการ ป.ป.ช.) และศาลจังหวัด  
วิเชียรบุรีพิพากษาว่าผู้ร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ให้จำคุก ๕ ปี  
(คดีหมายเลขดำที่ ๑๒๔๓/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๕๓/๒๕๖๐) ผู้ร้องอุทธรณ์ ศาลอุทธรณ์ภาค ๖  
พิพากษาแก้เป็นให้ลงโทษจำคุก ๓ ปี นอกจากนี้แก้ให้เป็นไปตามคำพิพากษาศาลชั้นต้น  
(คดีหมายเลขดำที่ ๘๘๕/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๕๕/๒๕๖๐) ผู้ร้องฎีกา ปัจจุบันคดีอยู่ระหว่าง  
การพิจารณาของศาลฎีกา ผู้ร้องมีความเห็นสรุปได้ดังนี้

๑. คณะกรรมการ ป.ป.ช. ใช้ดุลพินิจตามอำเภอใจ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ  
ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐๕/๒๕๕๕ และไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญ  
ว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (ฉบับที่ ๒)-พ.ศ. ๒๕๕๔ มาตรา ๓๑ เนื่องจากรายงาน  
และสำนวนการไต่สวนข้อเท็จจริงของคณะกรรมการ ป.ป.ช. คดีหมายเลขดำที่ ๐๘-๒-๑๑๗/๒๕๕๑  
คดีหมายเลขแดงที่ ๐๕๒-๒-๑/๒๕๕๘ ลงวันที่ ๗ พฤษภาคม ๒๕๕๘ และเอกสารประกอบ



- ๒ -

บางส่วนไม่ชอบด้วยกฎหมาย เพราะใช้ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ ๑ - ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๓๗ ซึ่งถูกยกเลิกไปก่อนแล้ว

๒. พนักงานอัยการจังหวัดวิเชียรบุรีใช้ดุลพินิจฟ้องตามอำเภอใจ มีความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๓๕๐๘/๒๕๔๕ และไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย เนื่องจากตามวันเวลาเกิดเหตุต้องใช้ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยระเบียบการดำเนินคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๒๓ แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๓) พ.ศ. ๒๕๒๓ (ฉบับที่ ๔) พ.ศ. ๒๕๒๕ (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๓๖ (ฉบับที่ ๖) พ.ศ. ๒๕๓๗ และ (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๓๘ แต่คำฟ้องของพนักงานอัยการจังหวัดวิเชียรบุรีกลับใช้ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทยว่าด้วย ระเบียบการดำเนินคดีอาญา (ฉบับที่ ๑ - ๖) พ.ศ. ๒๕๒๓ - ๒๕๓๗ จึงเป็นคำฟ้องที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พนักงานอัยการไม่มีอำนาจฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา มาตรา ๑๒๐ ตามนัยคำวินิจฉัยของศาลรัฐธรรมนูญที่ ๑/๒๕๔๓ ประเด็นที่ ๒ ข้อ ๑

๓. ศาลจังหวัดวิเชียรบุรีมีคำพิพากษาไม่เป็นไปตามกฎหมาย คลาดเคลื่อนทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในคดีหมายเลขคำที่ ๑๒๔๓/๒๕๕๘ คดีหมายเลขแดงที่ ๒๕๓/๒๕๖๐ เนื่องจากศาลจังหวัดวิเชียรบุรีไม่หดยกประเด็นตามคำให้การของผู้ร้องขึ้นวินิจฉัย แต่กลับไปหดยกคำฟ้องของพนักงานอัยการจังหวัดวิเชียรบุรีที่ไม่ชอบด้วยกฎหมายขึ้นมาวินิจฉัยคดีแทน

๔. ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ มีคำพิพากษาไม่เป็นไปตามกฎหมาย คลาดเคลื่อนทั้งข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายในคดีหมายเลขคำที่ ๘๘๕/๒๕๖๐ คดีหมายเลขแดงที่ ๑๘๕๕/๒๕๖๐ เนื่องจากวินิจฉัยคดีโดยยึดคำฟ้องของพนักงานอัยการที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย อีกทั้งปัญหาดังกล่าวเกี่ยวกับความสงบเรียบร้อยของประชาชน ศาลที่พิจารณายกขึ้นวินิจฉัยได้ตามนัยคำพิพากษาศาลฎีกาที่ ๒๖๑/๒๕๕๒ แต่ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ไม่ได้หดยกขึ้นมาวินิจฉัย เป็นเหตุให้คำพิพากษาส่วนอื่นคลาดเคลื่อนด้วย

ผู้ร้องจึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

(๑) การกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕

(๒) การกระทำของพนักงานอัยการจังหวัดวิเชียรบุรี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๔๘

(๓) คำพิพากษาของศาลจังหวัดวิเชียรบุรี ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘

(๔) คำพิพากษาของศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๑๘๘

ต่อมาผู้ร้องยื่นหนังสือ ฉบับลงวันที่ ๑๒ กันยายน ๒๕๖๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญทบทวนคำร้องของผู้ร้อง ฉบับลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๒/๒๕๖๐) และหนังสือ



ฉบับลงวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญทบทวนคำสั่งที่ ๔๔/๒๕๖๐ (เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๒/๒๕๖๐) ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เนื่องจากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงอื่นที่นอกเหนือไปจากการพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามหน้าที่และอำนาจของศาลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘๘ โดยผู้ร้องไม่เห็นพ้องด้วยเพราะขณะยื่นคำร้องดังกล่าวยังไม่มี การบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ อีกทั้งคำสั่งของศาลรัฐธรรมนูญดังกล่าวก็คลาดเคลื่อนต่อข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายหลายประการ

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่ง ถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัย ว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ใน พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” และพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรือ อาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมิอาจหลีกเลี่ยงได้อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๙ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อ ผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่รู้หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพ ดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือ เสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วย โดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” และ วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๙ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๙ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจากการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐและต้องมิใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ...



(๔) เรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยในประเด็นการตรวจสอบการกระทำของคณะกรรมการ ป.ป.ช. พนักงานอัยการจังหวัดวิเชียรบุรี ศาลจังหวัดวิเชียรบุรี และศาลอุทธรณ์ภาค ๖ ว่าขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๕ มาตรา ๒๔๘ และมาตรา ๑๘๘ ซึ่งการกระทำดังกล่าวที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตนนั้น มีมูลเหตุสืบเนื่องมาจากคำพิพากษาของศาลจังหวัดวิเชียรบุรีที่พิพากษาว่าผู้ร้องมีความผิดตามประมวลกฎหมายอาญา มาตรา ๑๕๗ ให้จำคุก ๕ ปี ศาลอุทธรณ์ภาค ๖ พิพากษาแก้เป็นว่าให้ลงโทษจำคุก ๓ ปี ผู้ร้องฎีกา ซึ่งปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา เห็นว่า การยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การกระทำใดขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ จะต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ ซึ่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่าจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน และมาตรา ๔๗ (๔) บัญญัติว่าการใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องมิใช่เป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น หรือเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องปรากฏว่าผู้ร้องยังมีได้ยื่นคำร้องดังกล่าวต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อนตามมาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง และปัจจุบันคดีอยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลฎีกา จึงเป็นเรื่องที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลอื่น ซึ่งเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ (๔) ที่พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องจึงไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ได้

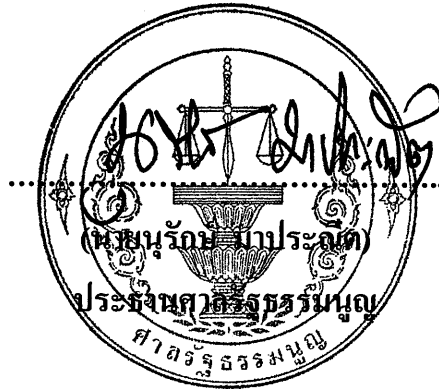
ส่วนที่ผู้ร้องยื่นหนังสือขอให้ศาลรัฐธรรมนูญทบทวนคำร้อง ฉบับลงวันที่ ๕ กันยายน ๒๕๖๐ กรณีขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ว่า การกระทำของศาลปกครองเชียงใหม่และศาลปกครองสูงสุด ขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ซึ่งเป็นเรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๒/๒๕๖๐ โดยผู้ร้องกล่าวอ้างในคำร้องนั้นว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรมอันเนื่องมาจากการพิจารณาพิพากษาคดีของศาลปกครองเชียงใหม่และศาลปกครองสูงสุด ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาแล้วมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เนื่องจากไม่ปรากฏข้อเท็จจริงอื่นที่นอกเหนือไปจาก



- ๕ -

การพิจารณาพิพากษาอรรถคดีตามหน้าที่และอำนาจของศาลที่รัฐธรรมนูญบัญญัติไว้ในมาตรา ๑๘๘ (คำสั่งที่ ๔๔/๒๕๖๐) ส่วนในคำร้องนี้ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าในขณะที่คำร้องดังกล่าวยังไม่มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงขอให้ศาลรัฐธรรมนูญทบทวนนั้น เห็นว่า แม้จะมีการประกาศใช้บังคับพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ เมื่อวันที่ ๒ มีนาคม ๒๕๖๑ ก็ไม่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการวินิจฉัยคดี เนื่องจากกรณีตามคำร้องเป็นเรื่องที่ศาลอื่นมีคำพิพากษาหรือคำสั่งถึงที่สุดแล้ว จึงเป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ (๔) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ เช่นกัน

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย





(คำสั่งที่ ๕๘/๒๕๖๑)

*[Handwritten signature]*

(นายเจริญ ภัคดีชนากุล)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

*[Handwritten signature]*

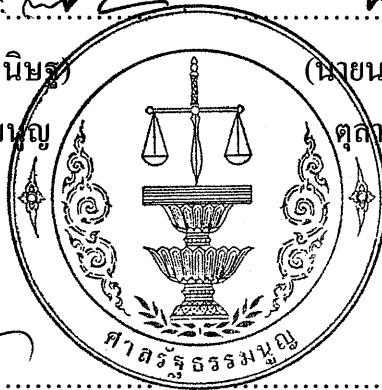
(นายชัช ชลวร)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

*[Handwritten signature]*

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

*[Handwritten signature]*

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ



*[Handwritten signature]*

(นายบุญส่ง กุลบุปผา)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

*[Handwritten signature]*

(นายปัญญา อุดชาชน)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

*[Handwritten signature]*

(นายวรวิทย์ กังศศิเทียม)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

*[Handwritten signature]*

(นายอุดมศักดิ์ นิติมন্ত্রী)  
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ